UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summmula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Utru[m] quilibet debeat ablata restituere

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

ſᵉ ꝑdita .i.fracturā nauiū .i.iacturā mariū
Qui bona naufragium patienti ſiue ruinam
.i.inuenit.i.in q̄cūqꝫ loco ſcꝫ ablata
Tollit vel repperit vbicunqꝫ ſit et niſi reddat
.i.ꝯſcī⁹ .i.eterne mortꝫ.i.mādata .i.leges
Eſt reus eterne pene.precepta.ſtatuta
.i.mos ſᵉ alicui⁹ ſcꝫ hoīem
Nec conſuetudo terre nec principis illum
ſᵉ ab officio .i.ſacerdos
Excuſant.deponatur ſi clericus hic eſt

¶ Hic autor ponit aliud documentū de pena illoꝝ q̄ ſpoliāt iſtos q̄ paſſi ſunt naufragiū dicens. Quicūqꝫ ſpoliāt iſtos q̄ patiūtur naufragiū.ruinā vel iacturā.⁊ ſi nō reddūt ablata rei ſunt eterne pene.⁊ iſtos non excuſat aliqđ p̄ceptū vel ſtatutū ꝑncipis.nec etiam ꝯſuetudo terre. Et ſi talis eſt clericus tūc deponatur ab officio

☞ Notādū ꝑmo.ꝙ iſti patiūtur naufragiū quoꝝ naues in mari periclitanť.vel ꝓpter tactū lapidū.vel ꝓpter nimiā tēpeſtatē. Et đr a noīe nauis et frāgo frāgis.quaſi fractura nauis.mō quicūqꝫ ſpoliat eos eſt reus eterne pene. Pro q̄ ſciēdū.ꝙ quicūqꝫ ſpoliāt negotiatores vel nauigātes ſunt excōicandi. Et qui ſpoliāt naufragiū patiētes.de facto ſunt excōicati. vt patꝫ extra de raptoribꝫ.⁊ grauius puniūtur q̄ ſpoliāt patiētes naufragiū qꝛ maiores reputātur ſpoliatores q̄ȝ aliȷ̄.qꝛ ſm̄ Hoſtienſem in loco p̄allegato.tūc naufragiū ſepe fit.⁊ ideo maior pena ibi adhibetur

☞ Scđo notādū.dr̄ia eſt inter naufragiū.ruinā.iacturā.diluuiū. Nam naufragiū eſt fractio nauis.ſ.qn̄ nauis in mari periclitať. Sꝫ ruina eſt illud periculū qđ fit ex diſſolutōe aſſerū vel ex tactu lapidū. Sꝫ iactura eſt illđ periculū qn̄ naute eijciūt aliq̄s res de nauibꝫ ne ſił cū eis ꝑiclitenť. Sꝫ diluuiū eſt inūdatio aquaꝝ vlis Et ḡ ſi aliq̄s deponeret res ꝓuas ꝓpter aliqđ illoꝝ eueniētiū ⁊ alter eas inueniret.tūc ille teneť reſtituere.vt đt littera

☞ Vltimo notađ.ꝑ modū dubiȷ̄.vtꝝ q̄libet debeat ablata reſtituere Et videť ꝙ nō.qꝛ ſi reſtitueret ⁊ ille vellet malignari.tūc ip̄e obligaſſꝫ ſe pene mortis.qꝛ incurreret ſnīam capitalē.⁊ ḡ ne aliq̄s obligareť pene capitis ꝓpter h̄ tutius videť nō reſtituere q̄ȝ reſtituere.ſilr ip̄e reſtituēs induceret ſibi malā famā.qꝛ ſi reſtitueret.tūc aliq̄ dicerēt.ecce illi credimus ⁊ ip̄e nobis recepit bona ⁊ furatus eſt.⁊ ſic fieret egra ſuſpitio de illo. Rn̄deť vt ſupra dictū eſt.ꝙ iō talis fur dꝫ illa ablata recipere ⁊ dꝫ illa p̄n̄tare ſacerdoti ſiue ſuo ꝯfeſſori.⁊ ſic tūc ip̄e recipiēs reddit illa iſti cui⁹ talia ablata fuerūt.⁊ ſic tūc ille reſtituēs ablata nō incurrit penā capitis nec famā malā incidit

.i.ꝑpl's infidelis .i.licite.ſᵉ bonis ei⁹.i.īimic⁹
Gens inimica deo iure ſpoliatur ⁊ hoſtis
.i.manifeſt⁹ ſᵉ hoīes .i.ceſariū
Publicus.aut quos non munit ius imperiale
.i.oē illud qđ publico .i.ſi bellū hꝫ iuſtā cām
Quicquid ab hoſte rapis ſi iuſta ſit actio belli

.i.recipias .i.decēter s^c bonis eoꝝ
Accipias licite. volo ne ſpolientur amici

Uel qui nil nocuit. vt ſubdita gens miſerorum
.i.repias. s^c res inuētas. s^c poſſeſſori
Si res inuenias illas ad reſtituendum
.i.cui debes reſtituere .i.trāſit. s^c integer
Collige. ſi neſcis cui reddas dum preit annus
ꝙꝫ annus s^c ꝯfeſſoꝝ
Sine dies plures. de conſilio ſapientum
s^c illās res paupib᷒. res ꝙ ꝑdiderūt]
Diſtribuas. vt et he proſint animabus eorum
s^c leſoꝝ .ſ.inuēte .i.retine s^c reb᷒ inuētis
Quorum res fuerint. tibi conſerua nihil ex his
.i.ſi nō es indigēs es tu inuētor .i.parua
Si non indigeas. ſi pauper tunc moderata
s^c inuētori s^c inuētis
Summa tibi detur ex his. opus eſt pietatis
s^c inuēte .i.ꝑfidoꝝ hoīm .i.ſcḋm ꝯſiliū ꝯfeſſoꝝ
Res iudeorum ſi ſint ſic diſtribuantur

¶ Hic autor ponit aliā doctrinam de iſtis q̄ ſunt iuſte ſpoliādi dicens ꝙ gens deo inimica de iure p̄t ſpoliari. ſilr̄ ꝛ publicus hoſtis. Et iſti q̄ ſubiecti nō ſunt impio ceſaris debent ſpoliari. ꝛ etiā q̄cq̄d aliq̄s aufert ab hoſte ſuo publico. dūmodo iuſta ſit cā belli. hoc ip̄e licite p̄t retinere. ſꝫ nullus dꝫ amicū ſuū ſpoliare. nec illos q̄ ei nūq̄ȝ nocuerūt. Subdit aliud documētū dicēs. ſi aliq̄s inueniat aliq̄s res. ille p̄t eas ſeruare ad reſtitutiōem. ꝛ ſi nō inuenerit dn̄m illaꝝ rerū infra annū. tūc ip̄e p̄t licite illas res dare paupib᷒. Et ſi ip̄e nō eſt indigēs tūc nihil dꝫ de reb᷒ iſtis retinere. ſꝫ ſi eſt paup. tūc eſt opus miſericordie vt ſibi de iſtis bonis moderata ſumma tribuat̄. Et ſi talis res eſt iudeoꝝ. tūc debet erogari ſcḋm ꝯſiliū ꝯfeſſoꝝ

☞ Notandū p̄mo. tria ſunt genera hominū que licite poſſent ſpoliari. Primo om̄es qui ſunt ꝯtra deū. id eſt ꝯtra fidē catholicā. vt ſaraceni heretici ꝛc. Et cā eſt. q2 ex quo iſti inimicātur deo. ideo nō debent poſſidere illud qḋ dei eſt. ſed q2 oīa bona dei ſunt. ergo ꝛc. Et q̄ꝫto minus tales infideles habent de tāto minus pn̄t chriſtianitatē impugnare. Secūdū genus hoīm qui pn̄t licite ſpoliari ſunt hoſtes publici. ꝛ hoc ē verū dūmodo bellū ſit iuſtū. ꝛ iſte ſpolians habet iuſtā cām ꝓ ſe. ſecus eſſet ſi ſpolians haberet cauſam iniuſtā. Tercium genus hominuꝫ qui poſſunt ſpoliari ſunt iſti qui ſunt ꝯtra imperatorē. ꝛ hoc eſt verū qn̄ eſt aliq̄s verus imperator qui defendit eccl'iam romanā. ſed ſecus eſt ſi aliq̄s ſciſmaticus violenter poſſideret imperiū ſic ꝙ nō eſſet electus.

☞ Scḋo notandū. littera dt̄ ꝙ res inuente ſunt reſtituende. hoc intelligendū eſt ſub diſtinctiōe. vel ſcitur cui᷒ ille res ſunt. vel ignorat̄. Si ſcitur